

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH
W
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM
SŁONECZNA SZKOŁA W BIAŁYMSTOKU

Informacje ogólne

W związku z wejściem w życie art. 7 ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606), w ustawie z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.) wprowadzono rozdział 4b „Standardy ochrony małoletnich”.

Mając na celu bezpieczeństwo i dobry, poprawny rozwój Uczniów Liceum Ogólnokształcącego Słoneczna Szkoła w Białymstoku oraz realizując obowiązek prawny, Dyrektor ds. Dydaktycznych w dniu 22 lipca 2024 roku wprowadza standardy ochrony małoletnich mające na celu szeroko pojętą ochronę małoletnich oraz wypełnienie obowiązków prawnych związanych z ich ochroną na terenie placówki, a także uświadamianiem o sytuacjach niebezpiecznych.

W kolejnych rozdziałach zostaną szczegółowo omówione zasady i procedury obowiązujące w placówce, które mają na celu ochronę praw i wolności Uczniów Liceum Ogólnokształcącego Słoneczna Szkoła w Białymstoku, szczególnie w sferach związanych z przemocą wobec nich i szkodliwymi dla nich treściami. Dodatkowo w dokumencie znalazły się także informacje o zasadach aktualizacji omawianych standardów, osobach odpowiedzialnych za przyjmowanie zgłoszeń o wszelkiego rodzaju formach przemocy, a także sposobie dokumentowania wszelkich czynności przez nie podejmowanych.

Rozdział I

Definicje i podstawy prawne

§ 1

Podstawy Prawne

1. Standardy ochrony małoletnich obowiązujące W Liceum Ogólnokształcącym Słoneczna Szkoła w Białymstoku zostały opracowane na podstawie przepisów prawnych wynikających z:
 - 1) ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich” – art. 7 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606);
 - 2) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.);
 - 3) ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 ze zm.);
 - 4) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870).

§ 2

Definicje

1. **Szkoła** – Liceum Ogólnokształcące Słoneczna Szkoła w Białymstoku.
2. **Małoletni** – w niniejszym dokumencie są to pełnoletni i niepełnoletni Uczniowie Liceum Ogólnokształcącego Słoneczna Szkoła w Białymstoku.
3. **Personel Szkoły** – ogół osób zatrudnionych w Liceum Ogólnokształcącym Słoneczna Szkoła w Białymstoku bez względu na formę zatrudnienia (umowa o pracę, umowy cywilnoprawne, wolontariat, staż, praktyka, realizowanie zajęć z Uczniami na podstawie wystawianej faktury VAT), jak również wszystkie inne osoby, które z racji pełnionych funkcji lub wykonywanych zadań mają lub mogą mieć kontakt z małoletnimi uczniami.
4. **Opiekun prawny** – przedstawiciel ustawowy dziecka, rodzic/opiekun prawny.

5. **Przemoc wobec małoletnich** – należy przez to rozumieć stosowanie kar cielesnych, zadawanie cierpień psychicznych bądź świadome i umyślne działanie lub zaniechanie wykorzystujące dominującą pozycję osoby stosującej przemoc np. przewaga fizyczna, psychiczna. Przemocą jest także niewywiązywanie się z opieki nad małoletnim, które ma konsekwencje dla jego zdrowia fizycznego lub psychicznego, a ponadto jest nią również celowe zaniechanie działań, które mogłyby zapobiec krzywdzie małoletniego.
6. **Przemoc domowa** – należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:
- 1) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia;
 - 2) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną;
 - 3) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę;
 - 4) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej;
 - 5) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.
7. **Wykorzystywanie seksualne małoletniego** – włączenie małoletniego w aktywność seksualną, której nie jest w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody i/lub do której z pewnością nie dojrzał rozwojowo i nie może się na nią zgodzić w ważny prawnie sposób. Z wykorzystaniem seksualnym mamy do czynienia w sytuacji, gdy taka aktywność wystąpi między dorosłym a małoletnim lub małoletnim a innym małoletnim, zwłaszcza jeżeli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy. Celem tej aktywności jest zaspokojenie potrzeb innej osoby.
- Aktywność seksualna może dotyczyć:
- 1) namawiania lub zmuszania małoletniego do angażowania się w czynności seksualne;
 - 2) wykorzystywania małoletniego do prostytucji lub innych prawnie zakazanych praktyk o charakterze seksualnym;
 - 3) wykorzystywania małoletniego do produkcji materiałów lub przedstawień o charakterze pornograficznym.

8. **Cyberprzemoc** – różne akty przemocy popełnione, nasilone lub wspomagane za pomocą systemów teleinformatycznych i telekomunikacyjnych, takich jak telefony komórkowe, Internet, media/serwisy społecznościowe, gry komputerowe online i inne komunikatory.
9. **Dane osobowe** – informacje o zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osobie fizycznej („osobie, której dane dotyczą”); możliwa do zidentyfikowania osoba fizyczna to osoba, którą można bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikować, w szczególności na podstawie identyfikatora takiego jak imię i nazwisko, numer identyfikacyjny, dane o lokalizacji, identyfikator internetowy lub jeden bądź kilka szczególnych czynników określających fizyczną, fizjologiczną, genetyczną, psychiczną, ekonomiczną, kulturową lub społeczną tożsamość osoby fizycznej.
10. **Dyskryminacja** – sposób traktowania osób, które ze względu na płeć, rasę, pochodzenie etniczne, narodowość, religię, wyznanie, światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną znajdują się w położeniu mniej korzystnym niż inne osoby w porównywalnej sytuacji.

§ 3

Personel Szkoły – obowiązki ogólne

1. Personel posiada obowiązek reagowania na przypadki, w których istnieje uzasadnione podejrzenie faktu krzywdzenia małoletniego.
 - 1) Role poszczególnych osób w Szkole w obszarze przeciwdziałania krzywdzeniu małoletnich:
 - a) personel Szkoły – podczas wykonywanej pracy może zaobserwować fizyczne ślady krzywdzenia na ciele małoletniego; szczególną uwagę powinien zwrócić na widoczne na ciele małoletniego, czyli obrażenia takie jak m.in. ślady pobicia, siniaki, rany itp., których pochodzenie jest trudne do wyjaśnienia, a małoletni pytany o nie – podaje niewiarygodne, niespójne czy wręcz niemożliwe powody ich powstania; wykazywanie przez małoletniego oznak bólu podczas zajęć, w tym związanych z aktywnością fizyczną, widoczna jego niechęć do udziału w takich zajęciach lub/oraz przebiegania się przed nimi, inne niepokojące zachowania Ucznia mogące wskazywać na jego krzywdzenie;
 - b) pedagog specjalny, psycholog – zbiera informacje o sytuacji szkolnej i rodzinnej małoletniego i poddaje je starannej analizie oraz prowadzi działania zmierzające do pomocy małoletniemu na terenie szkoły; za wiedzą i na polecenie Dyrektora ds.

Dydaktycznych oraz przedstawiciela Organu Prowadzącego może współpracować z sądami, kuratorem sądowym, policją/dzielnicowym, poradniami i ośrodkami oraz innymi podmiotami wspierającymi Szkołę w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, dydaktycznych, opiekuńczych. Ponadto, poddaje analizie czynniki ryzyka świadczące o stosowaniu przemocy wobec małoletniego lub całkowicie ją wykluczające, na podstawie danych zebranych od:

- personelu Szkoły,
- małoletniego,
- rodziców/opiekunów prawnych małoletniego;

- c) nauczyciele i wychowawcy – w trakcie bieżącej pracy obserwują małoletnich także pod kątem skutków ich krzywdzenia; kontaktują się z zatrudnionymi w Szkole pedagogiem specjalnym/psychologiem lub bezpośrednio Dyrektorem ds. Dydaktycznych. W sytuacji podjęcia informacji o krzywdzeniu małoletniego natychmiast zawiadamiają Dyrektora ds. Dydaktycznych lub w czasie jego nieobecności bezpośrednio przedstawiciela Organu Prowadzącego – Katarzynę Bohdan-Kmoch, przekazując informacje o swoich wnioskach oraz obserwacjach. Wychowawca klasy i inni uprawnieni pracownicy szkoły (pedagog specjalny, psycholog) udziela małoletniemu wsparcia na każdym etapie postępowania;
- d) w przypadku zaistnienia zdarzenia, w którym osobą krzywdzącą jest osoba wchodząca w skład personelu – wymagane jest sporządzenie notatki służbowej dokumentującej okoliczności zdarzenia oraz przekazanie jej niezwłocznie Dyrektorowi ds. Dydaktycznych, a także poinformowanie Organu Prowadzącego;
- 2) Dyrektor ds. Dydaktycznych reprezentuje Szkołę na zewnątrz w sprawach związanych z ochroną małoletnich, zatwierdza i podpisuje dokumentację służbową w ww. obszarze oraz w sposób oficjalny występuje do ośrodka pomocy społecznej, sądu rodzinnego oraz organów ścigania (prokuratury, policji) w związku z zagrożeniem krzywdzenia małoletniego; jest uprawniony do złożenia zażalenia na postanowienie prokuratury o odmowie wszczęcia śledztwa w zakresie podejrzenia stosowania przemocy wobec małoletniego; podpisuje porozumienia z innymi instytucjami w zakresie współpracy interdyscyplinarnej; ponadto, w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa, jest zobowiązany do udzielenia skrzywdzonemu małoletniemu pomocy psychologicznej,

która ma służyć poprawie sytuacji małoletniego oraz osób dla niego najbliższych, a ponadto podejmuje działania polegające na:

- a) poinformowaniu o sytuacji wychowawcy klasy, do której uczęszcza pokrzywdzony małoletni, pedagoga specjalnego, psychologa, rodziców/opiekunów prawnych małoletniego oraz Organu Prowadzącego,
 - b) możliwości każdorazowego powołania zespołu interwencyjnego,
 - c) równoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa w obszarze psychicznym i fizycznym pozostałym małoletnim oraz personelowi;
- 3) W momencie zdiagnozowania czynników ryzyka, personel Szkoły podejmuje we współpracy z rodzicami/opiekunami prawnymi małoletniego czynności zgodne z przyjętymi procedurami, przekazując niezbędną wiedzę na temat bieżącej oferty wsparcia;
 - 4) Personel Szkoły podejmuje działania mające na celu zmotywowanie rodziców/opiekunów prawnych do szukania dla siebie pomocy oraz wsparcia;
 - 5) Personel Szkoły w sposób bieżący monitoruje sytuację i stan małoletniego;
 - 6) Personel Szkoły posiada wystarczającą wiedzę, stosuje oraz egzekwuje zasady ustalonych w Szkole bezpiecznych relacji małoletni - małoletni, personel - małoletni.

Rozdział II

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem oraz zachowania niedozwolone wobec małoletnich ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb małoletnich objętych kształceniem specjalnym na terenie placówki oraz małoletnich ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

§ 5

1. W bezpośrednim kontakcie z małoletnim, personel zapewnia mu poczucie komfortu psychicznego i bezpieczeństwa, uważnie obserwuje jego zachowanie i zauważa potrzeby; stosuje wobec małoletniego kulturę słowa; dostosowuje język komunikacji do jego wieku i możliwości psychospołecznych; z uwagą słucha komunikatów małoletniego i zapewnia mu swobodę wypowiedzi; przy ocenie sytuacji/zdarzenia z udziałem małoletniego nie formułuje własnych opinii, nie opiera się na osobistych odczuciach lub wrażeniach, a tylko i wyłącznie na faktach.
2. Personel zobowiązany jest do zachowania poufności informacji uzyskanych w związku z wykonywaną pracą lub pełnioną funkcją dotyczących zdrowia, potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych i innych informacji wrażliwych z punktu widzenia małoletnich uczniów i/lub ich rodziców/opiekunów prawnych.
3. W przypadku powzięcia informacji o skrzywdzeniu psychicznym i/lub fizycznym małoletniego, personel zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności i wyczucia w kontaktach z nim oraz wykazania dla niego odpowiedniego poziomu zrozumienia i empatii.
4. Wychowawcy i nauczyciele są zobowiązani do przeciwdziałania naruszeniu zasady równego traktowania w obszarze aktywnego udziału małoletnich w wydarzeniach i przedsięwzięciach organizowanych przez Szkołę takich jak zajęcia kulturalne, sportowe, zajęcia dodatkowe oraz wycieczki.
5. W obszarach zadaniowych, osoba prowadząca zajęcia rozwija aktywność małoletniego i nie hamuje jej poprzez m.in. poniżanie, zawstydzanie, krytykowanie, obrażanie, lekceważenie, obojętność i tym podobna zachowania.
6. Dyrektor ds. Dydaktycznych ma obowiązek stanowczego reagowania na różnego rodzaju przejawy dyskryminacji oraz mowę nienawiści oraz informowania przedstawiciela Organu

Prowadzącego o każdej tego typu sytuacji mającej miejsce ze strony Personelu Szkoły w stosunku do Ucznia.

7. W związku z przyjętą procedurą, personel zobowiązany jest zgłaszać do Dyrektora ds. Dydaktycznych wszelkie zachowania zagrażające małoletnim.
8. W Szkole zabronione jest/są m.in.:
 - 1) stosowanie kar naruszających nietykalność cielesną czy też godność osobistą małoletnich;
 - 2) szykanowanie małoletnich;
 - 3) znęcanie się nad małoletnimi w obszarze psychicznym i fizycznym;
 - 4) zachowania wobec małoletnich, które wyczerpywałyby znamiona przemocy psychicznej, w tym takie jak m.in.: upokarzanie, poniżanie, ośmieszanie, lekceważenie, zawstydzanie, używanie wyzwisk, obraźliwych komentarzy, brak uwagi i właściwego wsparcia małoletnich, zaniechania lub zaniedbania; stawianie wobec nich oczekiwań i wymagań, którym nie są w stanie sprostać ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb Uczniów objętych kształceniem specjalnym oraz Uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
 - 5) używanie wobec małoletnich wulgarnych słów, niestosownych żartów, obraźliwych gestów;
 - 6) wypowiadanie wobec małoletnich treści o wydźwięku seksualnym, udostępnianie im materiałów o charakterze pornograficznym, składanie propozycji o charakterze seksualnym, nawiązywanie z nimi zabronionej prawem relacji (seksualnej);
 - 7) proponowanie, częstowanie alkoholem, wyrobami tytoniowymi i innymi używkami.
9. Małoletnim przysługuje prawo do prywatności. Zachowania naruszające to prawo są zabronione, przy czym jednak – jeżeli sytuacja szczególna wymaga odstąpienia od tego prawa – musi być ona każdorazowo uzasadniona, a małoletni niezwłocznie o niej poinformowany.
10. Małoletni podlegają pełnej ochronie w toaletach, szatniach oraz przebieralniach. Bezwzględnie zabronione jest nagrywanie oraz fotografowanie małoletnich we wskazanych miejscach.
11. Respektowanie zasad dotyczących zakazów, o których mowa powyżej musi być w pełni przestrzegane i nadzorowane przez wszystkie osoby, które podlegają tym zasadom.

12. Możliwe jest komunikowanie się z Uczniami w sprawach szkolnych za pośrednictwem grup klasowych stworzonych w komunikatorach internetowych. Grupy te jednak muszą być administrowane przez Wychowawcę danej klasy bądź Dyrektora ds. Dydaktycznych (tylko oni także mogą zatwierdzać dołączenie nowych osób do grupy). Do grup tych ponadto nie mogą należeć osoby spoza Szkoły, tj. niezatrudnione w niej bądź niebędące jej Uczniami.
13. W celu powstrzymania i wyeliminowania agresywnego zachowania, które zagraża życiu, zdrowiu lub bezpieczeństwu małoletnich i innych osób, personel może podjąć działania w obronie koniecznej w zakresie niezbędnym do opanowania sytuacji. Reakcja personelu powinna być adekwatna do stopnia agresywnego zachowania.
14. Personel pomaga małoletnim, małoletnim niepełnosprawnym oraz ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w tzw. czynnościach samoobsługowych, które są uzależnione od uzgodnień z rodzicami oraz potrzeb małoletniego.
15. W przypadku bezpośredniego kontaktu personelu Szkoły z małoletnim należy przestrzegać poszanowania jego godności i intymności; kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może mieć charakteru niejawnego bądź ukrywanego, zabronione jest dotykanie małoletniego i zwracanie się do niego w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany.

§ 6

1. Personel Szkoły, a w szczególności nauczyciele i wychowawcy zobowiązani są do bezwzględnego zgłaszania Dyrektorowi Szkoły zaobserwowanych i **często powtarzających** się zachowań u małoletnich, polegających m.in. na:
 - 1) nienawiązywaniu przez małoletniego kontaktu z rówieśnikami; izolowaniu się od innych małoletnich; widocznym u małoletniego niepokojem, rozdrażnieniem; zauważalnych stanach lękowych oraz powtarzających się dolegliwościach somatycznych typu bóle brzucha, głowy, mdłości; sprawianiu przez małoletniego wrażenia smutnego, apatycznego, wycofanego, uległego, przestraszonego; płaczliwości lub nadpobudliwości małoletniego; wykazywaniu przez małoletniego zachowań agresywnych/autoagresywnych;
 - 2) zaniedbaniu małoletniego np. poprzez widoczne u niego oznaki głodu, brak higieny osobistej, brak regularnego zmieniania ubrań/butów bądź ich nieodpowiedni dobór do warunków pogodowych;
 - 3) dokonywaniu na terenie Szkoły kradzieży jedzenia, pieniędzy, innych przedmiotów;

- 4) widocznych na ciele małoletniego obrażeniach takich jak m.in. ślady pobicia, zadrapania, siniaki, stłuczenia, zbita, rany itp., których pochodzenie jest trudne do wyjaśnienia, a małoletni pytany o nie – podaje niewiarygodne, niespójne czy wręcz niemożliwe powody ich powstania, a ponadto objawach sugerujących obrażenia fizyczne np. utykanie na dolną kończynę, brak ruchomości górnej kończyny, co uniemożliwia małoletniemu aktywne uczestnictwo w zajęciach wychowania fizycznego;
- 5) zauważalnym braku otrzymywania przez małoletniego podstawowej opieki medycznej, szczepień itp.
- 6) częstym nieprzygotowaniu małoletniego do zajęć lekcyjnych, ciągłym braku przyborów szkolnych, widocznej i nagłej zmianie jego zachowania, osiąganiu słabszych wyników w nauce w stosunku do możliwości, lub/i częstej absencji;
- 7) widocznym strachu małoletniego przed powrotem do domu, unikaniem przez niego rozmów na temat jego rodziny albo inicjowaniem rozmów o przemocy; ucieczkach z domu;
- 8) zauważeniu niepokojących zachowań w relacjach rodzic/opiekun prawny-małoletni m.in. agresywnego zachowania wobec małoletniego, wyrażania się o nim w negatywny i deprecjonujący sposób, lekceważenia go i jego potrzeb itp.
- 9) nadmiernym zainteresowaniu małoletniego treściami pornograficznymi, widocznym jego rozbudzeniu seksualnym nie stosownie do wieku (przejawiającym się m.in. w rozmowach, zachowaniu, pracach szkolnych, w których pojawiają się motywy seksualne).

Rozdział III

Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

§7

1. Procedura podejmowanej interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez personel Szkoły

- 1) W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu małoletniego lub uzasadnionego podejrzenia krzywdzenia, osoba z personelu Szkoły, która powzięła informację o krzywdzeniu małoletniego sporządza notatkę służbową opisującą okoliczności zdarzenia i przekazuje ją Dyrektorowi ds. Dydaktycznych, a w razie jego nieobecności bezpośrednio przedstawicielowi Organu Prowadzącego – Katarzynie Bohdan-Kmoch.
- 2) Dyrektor Szkoły weryfikuje otrzymane informacje i podejmuje odpowiednie działania zgodne z poniższymi wariantami:

I. Gdy małoletni doświadcza przemocy psychicznej w formie m.in. krzyku, wyzywania, ośmieszających lub nieodpowiednich komentarzy, upokarzania, grożenia, dyskryminacji, poniżania itp. przejawów przemocy należy:

- a) odseparować osobę podejrzaną o krzywdzenie od małoletniego i zadbać o jego bezpieczeństwo,
- b) przeprowadzić rozmowę dyscyplinującą z osobą podejrzaną o krzywdzenie małoletniego mającą na celu ustalenie przyczyn zaistniałej sytuacji i zobowiązać do zaprzestania tego działania,
- c) sporządzić – na zaistniałą okoliczność – notatkę służbową w pełni opisującą zdarzenie,
- d) w przypadku braku poprawy – podjąć czynności o charakterze dyscyplinarnym i złożyć wniosek do Organu Prowadzącego o zakończenie współpracy z osobą krzywdzącą małoletniego.

II. Gdy małoletni doświadcza przemocy fizycznej, np. ciągnięcia za uszy, ciągnięcia za włosy, szarpania, popychania, szturchania, klapsów, bicia i tym podobnych przejawów przemocy należy:

- a) niezwłocznie odseparować osobę podejrzaną o krzywdzenie małoletniego od małoletniego i zadbać o jego bezpieczeństwo,
- b) sporządzić – na zaistniałą okoliczność – notatkę służbową w pełni opisującą zdarzenie,
- c) podjąć czynności o charakterze dyscyplinarnym i skierować wniosek do Organu Prowadzącego o zakończenie współpracy z osobą krzywdzącą małoletniego.

III. Gdy małoletni doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu i/lub zagrożeniem jego życia należy:

- a) niezwłocznie odseparować osobę podejrzaną od małoletniego i zadbać o jego bezpieczeństwo,
- b) zorganizować udzielenie pokrzywdzonemu małoletniemu pomocy medycznej lub/oraz udzielić mu pomocy psychologicznej,
- c) sporządzić – na zaistniałą okoliczność – notatkę służbową w pełni opisującą zdarzenie,
- d) niezwłocznie powiadomić organy ścigania o podejrzeniu popełnienia przestępstwa,
- e) podjąć czynności o charakterze dyscyplinarnym i skierować wniosek do Organu Prowadzącego o zakończenie współpracy z osobą krzywdzącą małoletniego.

IV. Gdy małoletni zostanie wykorzystany seksualnie należy:

- a) niezwłocznie odseparować osobę podejrzaną od małoletniego i zadbać o jego bezpieczeństwo,
- b) udzielić pokrzywdzonemu małoletniemu pomocy psychologicznej lub/oraz zorganizować udzielenie mu pomocy medycznej,
- c) sporządzić – na zaistniałą okoliczność – notatkę służbową w pełni opisującą zdarzenie,
- d) niezwłocznie powiadomić organy ścigania o podejrzeniu popełnienia przestępstwa,
- e) podjąć czynności o charakterze dyscyplinarnym i skierować wniosek do Organu Prowadzącego o zakończenie współpracy z osobą krzywdzącą małoletniego.

2. Procedura podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez osobę nieletnią (która nie ukończyła 17 roku życia):

- 1) W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu małoletniego lub uzasadnionego podejrzenia, personel Szkoły sporządza notatkę służbową opisującą okoliczności zdarzenia i przekazuje ją Dyrektorowi ds. Dydaktycznych, a w razie jego nieobecności bezpośrednio przedstawicielowi Organu Prowadzącego – Katarzynie Bohdan-Kmoch.
- 2) Dyrektor ds. Dydaktycznych w porozumieniu z przedstawicielem Organu Prowadzącego weryfikuje uzyskane informacje i podejmuje stosowne działania zgodne z poniższymi wariantami:

I. Gdy małoletni doświadcza przemocy psychicznej od osoby nieletniej w formie m.in. krzyku, wyzywania, ośmieszających komentarzy, upokarzania, grożenia, dyskryminacji, poniżania itp. przejawów przemocy należy:

- a) niezwłocznie odseparować osobę nieletnią od małoletniego i zadbać o bezpieczeństwo pokrzywdzonego małoletniego,
- b) przeprowadzić rozmowę z małoletnimi biorącymi udział w zdarzeniu oraz jego świadkami w celu wyjaśnienia przyczyn powstania konfliktu,
- c) po wyjaśnieniu przyczyn konfliktu – ustalić sposób jego rozwiązania (sposobami rozwiązania konfliktu mogą być w zależności od jego rodzaju i skali – rozmowa z uczniami lub wdrożenie kontraktu rówieśniczego), a następnie monitorować wzajemne relacje pomiędzy stronami konfliktu,
- d) przeprowadzić rozmowę z rodzicami/opiekunami prawnymi osoby nieletniej - sprawcy krzywdzenia,
- e) przeprowadzić rozmowę z rodzicami/opiekunami prawnymi krzywdzonego małoletniego,
- f) sporządzić – na zaistniałą okoliczność – notatkę służbową w pełni opisującą zdarzenie,
- g) opracować zindywidualizowane plany naprawcze dla pokrzywdzonego małoletniego oraz nieletniego sprawcy,
- h) w przypadku powtarzającej się i nasilającej przemocy Dyrektor ds. Dydaktycznych może powiadomić właściwy miejscowo sąd rejonowy (wydział rodzinny i nieletnich).

II. Gdy małoletni doświadcza przemocy fizycznej w jakiegokolwiek formie należy:

- a) niezwłocznie odseparować osobę nieletnią od małoletniego i zadbać o bezpieczeństwo pokrzywdzonego małoletniego,
- b) przeprowadzić rozmowę z rodzicami/opiekunami prawnymi nieletniego sprawcy krzywdzenia,
- c) sporządzić – na zaistniałą okoliczność – notatkę służbową w pełni opisującą zdarzenie,
- d) opracować zindywidualizowane plany naprawcze dla pokrzywdzonego małoletniego oraz nieletniego sprawcy,
- e) w przypadku powtarzającej się i nasilającej przemocy Dyrektor ds. Dydaktycznych może powiadomić właściwy miejscowo sąd rejonowy (wydział rodzinny i nieletnich).

III. Gdy małoletni doznaje ze strony osoby nieletniej przemocy, która skutkuje uszczerbkiem na zdrowiu i/lub zagrożeniem jego życia należy:

- a) niezwłocznie odseparować osobę nieletnią od małoletniego i zadbać o bezpieczeństwo pokrzywdzonego małoletniego,
- b) zorganizować udzielenie pokrzywdzonemu małoletniemu pomocy medycznej lub/oraz udzielić mu pomocy psychologicznej,
- c) przeprowadzić rozmowę z rodzicami/opiekunami prawnymi osoby nieletniej - sprawcy krzywdzenia,
- d) przeprowadzić rozmowę z rodzicami/opiekunami prawnymi krzywdzonego małoletniego;
- e) koniecznym jest sporządzenie – na zaistniałą okoliczność – notatki służbowej w pełni opisującej zdarzenie,
- f) jednocześnie Dyrektor ds. Dydaktycznych powiadamia właściwy miejscowo sąd rejonowy (wydział rodzinny i nieletnich) i/lub organy ścigania.

IV. Gdy małoletni zostaje wykorzystany seksualnie należy:

- a) niezwłocznie odseparować osobę nieletnią od małoletniego i zadbać o bezpieczeństwo pokrzywdzonego małoletniego,
- b) udzielić pokrzywdzonemu małoletniemu pomocy psychologicznej lub/oraz zorganizować udzielenie mu pomocy medycznej,

- c) przeprowadzić rozmowę z rodzicami/opiekunami prawnymi osoby nieletniej - sprawcy krzywdzenia,
- d) przeprowadzić rozmowę z rodzicami/opiekunami prawnymi krzywdzonego małoletniego,
- e) koniecznym jest sporządzenie – na zaistniałą okoliczność – notatki służbowej w pełni opisującej zdarzenie,
- f) jednocześnie Dyrektor ds. Dydaktycznych powiadamia właściwy miejscowo sąd rejonowy (wydział rodzinny i nieletnich) i/lub organy ścigania.

3. Procedura podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez rodzica lub opiekuna prawnego:

I. Gdy małoletni jest zaniedbany i istnieje ryzyko dysfunkcji rodziców/opiekunów prawnych należy:

- a) zadbać o bezpieczeństwo małoletniego,
- b) przeprowadzić rozmowę z rodzicem/opiekunem prawnym lub rodzicami/opiekunami prawnymi, wskazując możliwość uzyskania pomocy psychologicznej oraz materialnej,
- c) udokumentować przeprowadzoną rozmowę w formie notatki służbowej.

II. Gdy małoletni doświadcza przemocy psychicznej lub przemocy fizycznej należy:

- a) zadbać o bezpieczeństwo małoletniego, zainicjować działania zmierzające do odseparowania rodzica/opiekuna prawnego stosującego przemoc od małoletniego,
- b) udzielić pokrzywdzonemu małoletniemu pomocy psychologicznej,
- c) niezwłocznie powiadomić organy ścigania o podejrzeniu popełnienia przestępstwa,
- d) sporządzić – na zaistniałą okoliczność – notatkę służbową w pełni opisującą zdarzenie,

III. Gdy małoletni doświadcza przemocy, która skutkuje uszczerbkiem na zdrowiu, i/lub zagrożeniem życia należy:

- a) zadbać o bezpieczeństwo małoletniego, zainicjować działania zmierzające do odseparowania rodzica/opiekuna prawnego stosującego przemoc od małoletniego,
- b) zorganizować udzielenie pokrzywdzonemu małoletniemu pomocy medycznej lub/oraz udzielić mu pomocy psychologicznej,

- c) niezwłocznie powiadomić organy ścigania o podejrzeniu popełnienia przestępstwa,
- d) sporządzić – na zaistniałą okoliczność – notatkę służbową w pełni opisującą zdarzenie, które miało miejsce,
- e) w przypadku uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa wobec małoletniego Dyrektor ds. Dydaktycznych składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do prokuratury lub wniosek o wgląd w sytuację rodziny do sądu rodzinnego i nieletnich,
- f) jednocześnie – wraz z wyżej wskazanymi czynnościami – Dyrektor Szkoły wszczyna procedurę „Niebieskiej Karty”.

IV. Gdy małoletni doświadcza wykorzystywania seksualnego należy:

- a) zadbać o bezpieczeństwo pokrzywdzonego małoletniego, zainicjować działania zmierzające do odseparowania rodzica/opiekuna prawnego stosującego przemoc od małoletniego,
- b) udzielić pokrzywdzonemu małoletniemu pomocy psychologicznej lub/oraz zorganizować udzielenie mu pomocy medycznej,
- c) niezwłocznie powiadomić organy ścigania o podejrzeniu popełnienia przestępstwa,
- d) sporządzić – na zaistniałą okoliczność – notatkę służbową w pełni opisującą zdarzenie, które miało miejsce,
- e) w przypadku uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa wobec małoletniego Dyrektor ds. Dydaktycznych składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do prokuratury lub wniosek o wgląd w sytuację rodziny do sądu rodzinnego i nieletnich,
- f) jednocześnie – wraz z wyżej wskazanymi czynnościami – Dyrektor ds. Dydaktycznych wszczyna procedurę „Niebieskiej Karty”.

§8

Zespół interwencyjny

1. W szczególnych przypadkach, Dyrektor Szkoły może powołać zespół interwencyjny.
2. Do zadań Zespołu interwencyjnego należy:

- 1) zebranie gruntownego wywiadu w obszarze sytuacji szkolnej i rodzinnej małoletniego na podstawie przeprowadzonych rozmów z małoletnim, nauczycielami, psychologiem, pedagogiem oraz rodzicami/opiekunami prawnymi;
 - 2) udokumentowanie zebranych informacji w postaci notatek służbowych i przedłożenie ich do zapoznania Dyrektorowi ds. Dydaktycznych (w notatce służbowej powinna zostać dokładnie opisana rozmowa z małoletnim, która będzie uwzględniała najważniejsze informacje, a zwłaszcza określenia używane przez małoletniego; opisane powinny być w niej również uczucia, jakie towarzyszą małoletniemu; przy sporządzaniu dokumentacji w tym obszarze obowiązuje zasada pełnej rzetelności z uwagi na to, że notatki mogą być dowodem w sądzie rodzinnym i w sprawie karnej);
 - 3) sporządzenie planu pomocy małoletniemu, który jest adekwatny do zebranych informacji podczas wywiadu.
3. Zespół interwencyjny powołany w Szkole przygotowuje plan pomocy małoletniemu, który obejmuje proces zapewnienia bezpieczeństwa małoletniemu oraz opracowany projekt wsparcia uwzględniający specyfikę sytuacji.
 4. W skład zespołu interwencyjnego mogą wchodzić m.in. następujące osoby:
 - a) Dyrektor ds. Dydaktycznych,
 - b) przedstawiciel Organu Prowadzącego – Katarzyna Bohdan-Kmoch,
 - c) pedagog specjalny,
 - d) psycholog,
 - e) wychowawca klasy,
 - f) pracownik Szkoły posiadający wiedzę na temat sytuacji, w jakiej znalazł się małoletni lub osoba wskazana przez Dyrektora ds. Dydaktycznych.
 5. Zespół interwencyjny ustala z rodzicami/opiekunami prawnymi plan pomocy małoletniemu, który określa sposoby powstrzymania przemocy wobec małoletniego, przeprowadzenie konsultacji z odpowiednimi specjalistami oraz ustala szczegółowy harmonogram korzystania ze wsparcia osób i instytucji wspierających rodzinę w obliczu stosowanej przemocy wobec małoletniego.

Plan pomocy małoletniemu

1. Plan pomocy małoletniemu, który jest ofiarą przemocy ma charakter zindywidualizowany i jest przygotowywany w oparciu o konkretną sytuację. Realizowany jest przez powołany zespół interwencyjny lub przez osoby wyznaczone przez Dyrektora Szkoły.
2. Do przykładowych czynności, jakie należy podjąć w tym obszarze należą:
 - 1) działania mające zapewnić bezpieczeństwo małoletniemu;
 - 2) w szczególnych przypadkach – przeprowadzenie rozmowy interwencyjnej z rodzicem/opiekunem prawnym, która polega na bezpośredniej konfrontacji rodzica/opiekuna z dowodami jednoznacznie świadczącymi o krzywdzeniu małoletniego; ww. rozmowa powinna być przeprowadzona w sytuacji, kiedy wcześniejsze próby współpracy z rodzicem/opiekunem prawnym okazały się nieskuteczne, a zebrane informacje wskazują na zagrożenie bezpieczeństwa małoletniego;
 - 3) rozmowa, o której mowa powyżej podzielona ma być na następujące etapy:
 - a) przedstawienie faktów – informuje się rodzica/opiekuna lub sprawcę krzywdzenia małoletniego o zebranych informacjach w zakresie konkretnego zachowania rodzica/opiekuna i wskazuje ich negatywny skutek dla małoletniego; unika się oskarżeń i obwiniania rodzica/opiekuna,
 - b) przedstawienie rodzicowi/opiekunowi oceny sytuacji z punktu widzenia Szkoły; personel przeprowadzający rozmowę nie stawia diagnozy, a jedynie nazywa problemy i kieruje do właściwego miejsca, w którym rodzic/opiekun prawny otrzyma pomoc,
 - c) w przypadku, gdy krzywdzenie małoletniego przyjmuje poważne formy i Szkoła zamierza powiadomić o tym fakcie inne instytucje (prokuraturę, sąd, policję, zespół interdyscyplinarny, ośrodek pomocy społecznej) – poinformowanie o powyższym rodzica/opiekuna prawnego,
 - 4) objęcie małoletniego pomocą psychologiczno-pedagogiczną w Szkole w formie dostosowanej do jego potrzeb, w tym skierowanie do poradni specjalistycznej;
 - 5) poinformowanie rodzica/opiekuna prawnego o możliwości uzyskania pomocy oferowanej przez placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego;
 - 6) powiadomienie sądu rodzinnego o sytuacji małoletniego;

- 7) objęcie rodziców/opiekunów prawnych pomocą psychologiczno-pedagogiczną w formie porad, konsultacji, warsztatów i szkoleń;
- 8) jeżeli istnieje taka potrzeba - skierowanie małoletniego do specjalistycznej placówki pomocy małoletnim.

Rozdział IV

Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego oraz zawiadamianie sądu opiekuńczego

§10

1. W przypadku powzięcia informacji o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, Dyrektor ds. Dydaktycznych składa zawiadomienie do organów ścigania. Zawiadomienie składane jest na podstawie uzyskanych informacji oraz materiałów zebranych przez zespół interwencyjny powołany w Szkole.
2. W sytuacji, gdy Dyrektor ds. Dydaktycznych ma podejrzenie co do sposobu wykonywania przez rodziców władzy rodzicielskiej, która obejmuje w szczególności obowiązek i prawo rodziców do wykonywania pieczy nad małoletnim i majątkiem małoletniego oraz do wychowania małoletniego z poszanowaniem jego godności i praw oraz powinna być wykonywana tak, jak tego wymaga dobro małoletniego i interes społeczny – ma on obowiązek zawiadomienia sądu o naruszeniu przez rodziców sposobu wykonywania władzy rodzicielskiej.
3. W przypadku gdy Szkoła, w związku z prowadzoną działalnością, weszła w posiadanie informacji o popełnieniu przestępstwa w stosunku do małoletniego, Dyrektor ds. Dydaktycznych jest zobowiązany niezwłocznie zawiadomić o powyższym Prokuraturę lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa.

Rozdział V

Procedury i osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury „Niebieskie Karty” oraz obowiązki Szkoły w tym obszarze

§11

1. Szkoła ma obowiązek wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” wówczas, gdy poweźmie uzasadnione podejrzenia o stosowaniu wobec małoletniego przemocy domowej. Szkoła ma obowiązek dostrzeżenia i zgłoszenia problemu stosowania przemocy domowej wobec małoletniego. Upoważniony przez Dyrektora ds. Dydaktycznych nauczyciel będący wychowawcą klasy lub oddziału przedszkolnego, do której uczęszcza małoletni, nauczyciel znający sytuację domową małoletniego, pedagog specjalny lub psycholog wypełnia „Niebieską Kartę - A”, wszczynając tym samym procedurę „Niebieskie Karty”.
2. Personel oddelegowany przez Dyrektora ds. Dydaktycznych bierze czynny udział w pracach Zespołu, który stworzy zintegrowaną strategię pomocy oraz będzie monitorować sytuację małoletniego i rodziny.
3. Przekazanie wypełnionego formularza „Niebieska Karta – A” do Przewodniczącego Zespołu następuje niezwłocznie, nie później niż w terminie 5 dni od dnia wszczęcia procedury.
4. Kopia wypełnionego formularza pozostaje w Szkole.
5. Zgodnie z §6 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870) jeżeli osobą doznającą przemocy domowej jest małoletni, formularz "Niebieska Karta - B" przekazuje się rodzicowi, opiekunowi prawnemu lub faktycznemu, a w przypadkach, o których mowa w § 5 ust. 3 tj. jeżeli istnieje podejrzenie, że osobami stosującymi przemoc domową wobec małoletniego są rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni - osobie najbliższej lub pełnoletniej osobie wskazanej przez małoletniego.
6. Do obowiązków Szkoły w ramach procedury „Niebieskie Karty” należy:
 - 1) udzielenie kompleksowych informacji o:
 - a) możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą domową,

- b) możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową;
- 2) niezwłoczne zorganizowanie dostępu do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową;
- 3) przeprowadzenie rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową, na temat konsekwencji stosowania przemocy domowej oraz poinformowanie tych osób o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową;
- 4) diagnozowanie sytuacji i potrzeb osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową, w tym w szczególności osoby małoletniej;
- 5) udzielenie kompleksowych informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu, faktycznemu lub osobie najbliższej o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia rodzinie, w tym o formach pomocy małoletnim świadczonych przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób dotkniętych przemocą domową.

Rozdział VI

Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu Szkoły do stosowania standardów ochrony małoletnich, zasady przygotowania personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania podejmowanych czynności

§ 12

1. Od osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu Szkoły do stosowania standardów nie jest wymagana wiedza specjalistyczna, jednakże wymaga się pełnej znajomości przyjętych w Szkole Standardów Ochrony Małoletnich oraz stosowania ich w praktyce, jak również systematycznego pogłębiania wiedzy z zakresu szeroko pojętej problematyki ochrony małoletnich. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie personelu Szkoły do stosowania Standardów Ochrony Małoletnich jest Dyrektor ds. Dydaktycznych.
2. W przypadku pedagoga, psychologa wymagana jest podstawowa wiedza z zakresu emocjonalnych symptomów krzywdzenia.
3. Personel powinien zostać przygotowany do stosowania standardów ochrony małoletnich oraz zapoznany z treścią przyjętej w Szkole procedury.
4. Osoba wskazana w ust. 1 jest zobowiązana do zapoznania z przyjętymi standardami ochrony małoletnich personelu Szkoły (w wersji pełnej) oraz nadzoru nad zapoznaniem z nimi (w wersji skróconej) małoletnich np. na przeznaczonych temu celowi zajęciach, a ponadto udostępnienia, w miejscach wskazanych w niniejszym dokumencie, treści standardów dla rodziców/opiekunów prawnych oraz małoletnich w celu umożliwienia zaznajomienia się z nimi i ich stosowania.
5. Personel jest zobowiązany zapoznać się ze standardami ochrony małoletnich i potwierdzić ten fakt własnoręcznym podpisem w Wykazie osób zapoznanych ze standardami ochrony małoletnich stanowiącym **załącznik nr 3** do niniejszego dokumentu oraz złożyć stosowne oświadczenie (**zał. nr 8**).

Rozdział VII

Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów ochrony małoletnich do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania

§ 13

1. Szkoła udostępnia wdrożone Standardy Ochrony Małoletnich w wersji pełnej oraz wersji skróconej przeznaczonej dla małoletnich na swojej stronie internetowej, w dzienniku elektronicznym.
2. Rodzice zostają zapoznani w każdym roku szkolnym ze Standardami Ochrony Małoletnich poprzez wysłanie im wersji pełnej i skróconej za pośrednictwem dziennika elektronicznego. Potwierdzają zapoznanie się z nimi poprzez podpisanie odpowiedniego oświadczenia (**zał. nr 9**).
3. Standardy Ochrony Małoletnich w wersji pełnej i skróconej są dostępne/wywieszone na tablicy ogłoszeń.
4. Wychowawcy są zobowiązani do zapoznania uczniów z przyjętymi Standardami Ochrony Małoletnich w wersji uproszczonej stanowiącej **załącznik nr 1** (dla uczniów) do niniejszego dokumentu podczas zajęć z wychowawcą.

Rozdział VIII

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielaniu mu wsparcia

§ 14

1. Wykaz osób odpowiedzialnych za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu:
 - 1) Dyrektor ds. Dydaktycznych,
 - 2) Pedagog specjalny,
 - 3) Psycholog,
 - 4) wychowawcy klas,
 - 5) nauczyciele poszczególnych przedmiotów.
2. Poza osobami wskazanymi w pkt 1. osobą przyjmującą zgłoszenie może być każda osoba z dyrekcji i personelu Szkoły, do której małoletni zwróci się o pomoc.
3. Jedna z osób, o których mowa w ust. 1 i 2 wskazana przez Dyrektora ds. Dydaktycznych wypełnia „Kartę zgłoszenia zdarzenia zagrażającego bezpieczeństwu małoletnich” stanowiącą **załącznik nr 4** do niniejszego dokumentu oraz niezwłocznie przekazuje ją Dyrektorowi ds. Dydaktycznych.

Rozdział IX

Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

§ 15

1. Zdarzenia dotyczące ujawnionych bądź zgłoszonych incydentów lub zdarzeń, które zagrażają dobru małoletniego dokumentowane są na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej. Pisma utrwalone w postaci papierowej sporządzająca je osoba opatruje własnoręcznym podpisem. W ramach prowadzonych czynności sporządza się:
 - 1) notatki służbowe,
 - 2) raporty,
 - 3) „Kartę zgłoszenia zdarzenia zagrażającego bezpieczeństwu małoletnich”.
2. Dokumentacja z zakresu ujawnionych i zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego przechowywana jest przez Dyrektora ds. Dydaktycznych lub osobę przez niego wskazaną.

Rozdział X

Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone

§ 16

1. Zachowania niedozwolone w relacjach pomiędzy małoletnimi obejmują zjawiska, mające na celu spowodowanie bólu i cierpienia zarówno fizycznego, jak i psychicznego u drugiej osoby, należą do nich np.:
 - 1) **agresja fizyczna**, która obejmuje m.in.:
 - a) bójki pomiędzy małoletnimi,
 - b) uderzanie,
 - c) kopanie,
 - d) policzkowanie,
 - e) opluwanie,
 - f) wszelkie inne działania powodujące fizyczny ból.
 - 2) **agresja słowna**, która obejmuje m.in.:
 - a) używanie wulgarnych słów, gestów i żartów,
 - b) czynienie obraźliwych uwag,
 - c) nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej,
 - d) wykorzystywanie wobec drugiego małoletniego przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
 - 3) **cyberprzemoc**, która obejmuje m.in.:
 - a) publikowanie poniżających filmów lub zdjęć w sieci,
 - b) publikowanie ośmieszających, wulgarnych komentarzy i postów,
 - c) podszywanie się pod inne osoby,
 - d) włamanie na czyjeś konto społecznościowe,
 - e) prześladowanie, zastraszanie, nękanie za pomocą sieci Internet, telefonu, wiadomości sms itp.

Rozdział XI

Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania małoletniego

§ 17

1. Nauczyciel lub pracownik Szkoły będący bezpośrednim świadkiem agresywnego zachowania małoletniego, jest zobowiązany do realizacji następujących czynności:
 - 1) niezwłocznego podjęcia reakcji słownej na zaistniałą sytuację;
 - 2) w przypadku pracownika obsługi Szkoły – wezwania pomocy (pedagoga, psychologa, wychowawcy lub innego nauczyciela);
 - 3) odizolowania od grupy zachowującego się agresywnie małoletniego z zachowaniem bezpieczeństwa własnej osoby;
 - 4) udzielenia niezbędnej pomocy pokrzywdzonemu małoletniemu;
 - 5) zapewnienia bezpieczeństwa pozostałym małoletnim;
 - 6) w toku dalszych czynności - ustalenia przez nauczyciela, psychologa, pedagoga, przyczyny agresji oraz przeprowadzenia rozmowy wyjaśniającej ze stronami konfliktu;
 - 7) poinformowania wychowawców lub/i Dyrektora Szkoły o zdarzeniu;
2. Wychowawca informuje rodziców/opiekunów prawnych agresywnego małoletniego o zdarzeniu oraz zaleca przeprowadzenie przez nich rozmowy z małoletnim obejmującej obszar agresywnego zachowania w Szkole.
3. W sytuacji, kiedy nie ma możliwości opanowania agresywnego zachowania małoletniego przez personel Szkoły, Dyrektor może zdecydować o wezwaniu policji w celu podjęcia interwencji, która zapewni bezpieczeństwo innym małoletnim i personelowi Szkoły.
4. W przypadku braku poprawy w zachowaniu małoletniego, wychowawca kieruje pisemną prośbą o zgłoszenie się rodzica/opiekuna prawnego do Szkoły. Czynność ta może być wykonana za pomocą dziennika elektronicznego.

W trakcie spotkania z rodzicem/opiekunem prawnym, wychowawca wykonuje następujące czynności:

 - 1) przeprowadza rozmowę z rodzicem/opiekunem prawnym w celu otrzymania dodatkowych informacji na temat małoletniego, w szczególności porusza obszary

dotyczące rozwoju emocjonalnego, społecznego, intelektualnego oraz kulturalnego małoletniego;

- 2) na jego wniosek – rozmowę z rodzicem/opiekunem prawnym przeprowadza pedagog, który poddaje analizie stan psychofizyczny małoletniego, definiuje przyczyny występujących zaburzeń oraz zaleca wdrożenie przez rodziców/opiekunów prawnych odpowiednich metod wychowawczych;
- 3) w przypadku braku zmiany zachowania małoletniego, pedagog w obecności rodziców/opiekunów prawnych przeprowadza z nim rozmowę.
- 4) W przypadku, gdy zachowanie małoletniego ucznia przejawia symptomy zagrożenia demoralizacją lub nosi znamiona demoralizacji, Dyrektor ds. Dydaktycznych może skierować do sądu rejonowego (wydział rodzinny i nieletnich) wniosek o zastosowanie odpowiedniego środka wychowawczego.

Rozdział XII

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet

§ 18

1. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet powinny być obwarowane następującymi warunkami:
 - 1) małoletni powinien być uświadamiany, zarówno w Szkole, jak i przez rodziców/opiekunów prawnych w zakresie cyfrowych zagrożeń i ryzyka wynikającego z rejestrowania swojej prywatnej aktywności w sieci przez aplikacje i algorytmy, ale także podejmowanych przez siebie działań w Internecie; obszar ten obejmuje:
 - a) lajkowanie określonych stron,
 - b) korzystanie z aplikacji randkowych, na których może spotkać dorosłych oraz innych małoletnich,
 - c) obserwowanie określonych stron lub osób w mediach społecznościowych,
 - d) niewłaściwe ustawienia prywatności posiadanych kont;
 - 2) małoletni powinien być świadomy, z jakimi skutkami wiąże się hejt w Internecie.
 - 3) małoletni powinien zostać pouczony, że nie powinien ufać osobom poznanym za pośrednictwem Internetu;
 - 4) małoletni powinien zostać pouczony, że nie powinien spotykać się z osobami poznanymi przez Internet;
 - 5) małoletni powinien niezwłocznie poinformować rodziców/opiekunów prawnych o każdej propozycji spotkania otrzymanej od nieznanych osób w Internecie;
 - 6) małoletni nie powinien przekazywać swoich danych osobowych nieznanym osobom w Internecie;
 - 7) komunikatory internetowe używane przez małoletniego powinny służyć mu jedynie do kontaktów ze znajomymi;
 - 8) rodzice/opiekunowie prawni małoletniego są odpowiedzialni za kontrolę aktywności w sieci ich dziecka, w tym monitorowanie komunikatorów internetowych używanych przez ich dziecko.

Rozdział XIII

Procedury ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie

§ 19

1. Małoletni uczniowie Szkoły mają zapewniony dostęp do Internetu podczas zajęć informatyki, pod nadzorem nauczyciela prowadzącego zajęcia.
2. Szkoła, zapewniając małoletnim dostęp do Internetu jest zobowiązana do zapewnienia im bezpiecznego dostępu do sieci w celu wyeliminowania możliwości ich skrzywdzenia albo wykorzystania.
3. Szkoła, zapewniając małoletnim dostęp do Internetu, ma obowiązek nadzorowania ich w taki sposób, aby sami małoletni nie dopuścili się czynu zabronionego za pośrednictwem udostępnianej sieci internetowej.
4. Szkoła, zapewniając małoletnim dostęp do Internetu ma obowiązek podejmowania działań zabezpieczających ich przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju. Z tego względu, strony internetowe prezentujące treści pornograficzne, oferujące gry hazardowe lub inne niebezpieczne treści – powinny zostać zablokowane.
5. Małoletni korzystający na terenie Szkoły z Internetu powinni podlegać procesowi edukacji, który obejmowałby zasady bezpiecznego korzystania z sieci oraz podwyższał ich świadomość w ww. zakresie.
6. Zasadnym jest, aby sieć Internet udostępniona do użytkowania małoletnim posiadała zainstalowane i aktualizowane oprogramowanie:
 - 1) filtrujące treści internetowe;
 - 2) monitorujące korzystanie ze stron www;
 - 3) antywirusowe;
 - 4) antyspamowe;
 - 5) firewall.
7. Osoba wyznaczona przez Dyrektora Szkoły regularnie przeprowadza czynności sprawdzające obejmujące sprzęt komputerowy z dostępem do Internetu pod kątem ewentualnego ustalenia, czy nie znajdują się na nim niebezpieczne treści. W przypadku znalezienia takich treści, a także potwierdzenia informacji o naruszeniu prawa lub zasad

społecznych oraz ustalenia ich źródła, osoba bez zbędnej zwłoki przekazuje Dyrektorowi Szkoły pisemną informację w ww. zakresie.

8. W przypadku zaistnienia sytuacji opisanej w ust. 7, pedagog, psycholog, wychowawca lub inna osoba posiadająca upoważnienie Dyrektora Szkoły, przeprowadza rozmowę z ustalonym małoletnim na temat bezpieczeństwa w Internecie. Niedopuszczalne jest ukrywanie zachowania małoletnich noszące znamiona czynu zabronionego.
9. W przypadku, gdy występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa małoletniego w Internecie lub jest on wykorzystywany bądź krzywdzony za pośrednictwem sieci należy podjąć niezwłoczne działania mające na celu jego dobro.

Rozdział XIV

Ochrona danych osobowych i wizerunku małoletniego

§ 20

1. W Szkole dane osobowe małoletnich są chronione na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27.04.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 4.05.2016, s. 1, sprost.: Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, s. 2), ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781 ze zm.) oraz innych przepisów szczególnych dotyczących przetwarzania danych osobowych.
2. Organ Prowadzący, zgodnie z przyjętą w Szkole Polityką ochrony danych osobowych:
 - 1) upoważnia personel Szkoły do przetwarzania danych osobowych;
 - 2) odbiera od personelu Szkoły oświadczenia o zachowaniu tajemnicy danych osobowych **(zał. nr 10)**;
 - 3) zapewnia personelowi Szkoły dostęp do szkoleń z ochrony danych osobowych.
3. Personel Szkoły przetwarza dane osobowe małoletnich na podstawie przepisów prawa wskazanych w ust. 1 oraz zgodnie z zasadami opisanymi w Polityce ochrony danych osobowych.

§ 21

1. Dyrektor ds. Dydaktycznych zapewnia ochronę wizerunku małoletniego.
2. Wizerunek małoletniego podlega ochronie na podstawie:
 - 1) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, s.1 ze zm.) zwanego dalej RODO, ponieważ zgodnie z art. 4 pkt 1 stanowi dane osobowe;
 - 2) ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1610 ze zm.);

- 3) ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2509).
3. Szkoła powinna dysponować zgodą rodziców/opiekunów prawnych na przetwarzanie danych małoletniego w zakresie wizerunku, o której jest mowa w art. 7 RODO.
 4. Rozpowszechnianie wizerunku małoletniego wymaga zgody rodziców/opiekunów prawnych - zgodnie z art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2509). Jeżeli rodzice/opiekunowie prawni małoletniego nie wyrazili zgody na utrwalanie jego wizerunku, personel Szkoły ma obowiązek respektowania ich decyzji i w taki sposób rejestrowania wydarzenia lub uroczystości, aby na wykonywanych zdjęciach/relacjach audio-video nie utrwaląc wizerunku małoletniego.
 5. Zgoda na rozpowszechnianie wizerunku małoletniego, o której mowa w ust. 4 nie jest wymagana w sytuacji, w której wystąpią okoliczności, o których mowa w art. 81 ust. 2 pkt 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, zgodnie z którym *„Zezwolenia nie wymaga rozpowszechnianie wizerunku osoby stanowiącej jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza”*.
 6. Zgoda na rozpowszechnianie wizerunku powinna zawierać informacje, gdzie wizerunek małoletniego będzie publikowany (np. na stronie internetowej) i w jakim celu wykorzystywany (np. w celu promowania działalności Szkoły lub organizowanych przez nią wydarzeń i innych przedsięwzięć).
 7. Zabronione jest utrwalanie i wykorzystywanie wizerunku małoletnich przez personel Szkoły dla celów prywatnych lub zawodowych.
 8. Zabronione jest umożliwianie przedstawicielom mediów utrwalania na terenie Szkoły wizerunku małoletnich (np. w formie zdjęć, materiałów audio-video) bez pisemnej zgody ich rodziców/opiekunów prawnych. W celu jej uzyskania, personel Szkoły kontaktuje się bezpośrednio z rodzicami/opiekunami prawnymi, ustalając szczegóły sprawy. Zabronione jest przekazywanie przez personel Szkoły przedstawicielom mediów danych kontaktowych rodziców/opiekunów prawnych małoletnich, których wizerunki mają być utrwalone bez ich wiedzy i zgody.
 9. Dyrektor Szkoły przed każdym wydarzeniem lub uroczystością z udziałem osób z zewnątrz, w tym rodziców/opiekunów prawnych informuje, że wykonane zdjęcia lub nagrania audio-video z udziałem innych małoletnich nie mogą być publikowane przez

rodziców/opiekunów prawnych na prywatnych portalach/serwisach społecznościowych, chyba że rodzice/opiekunowie prawni małoletnich, których wizerunki zostały zarejestrowane wyrażą na to zgodę.

Rozdział XV
Procedura weryfikacji przyszłego personelu

§ 22

1. Obowiązek przedłożenia informacji – zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego:

- 1) Dyrektor Szkoły, na podstawie art. 21 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochrony małoletnich (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.) – przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi – odbiera od ww. osoby informację – zaświadczenie z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego; osoba mająca wykonywać ww. zadania jest zobowiązana do przedłożenia przyszłemu pracodawcy ww. informacji z Krajowego Rejestru Karnego;
- 2) osoba, z którą ma być nawiązany stosunek pracy lub która ma być dopuszczona do działalności, o której mowa w pkt. 1, posiadająca obywatelstwo innego państwa niż Rzeczpospolita Polska, ponadto przedkłada pracodawcy informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi;
- 3) w przypadku gdy prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja, o której mowa w pkt. 3 i 4, nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego, osoba, z którą ma być nawiązany stosunek pracy lub która ma być dopuszczona do działalności, o której mowa w pkt. 1, składa pracodawcy oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i

art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi;

- 4) osoba składająca oświadczenie, o którym mowa w pkt. 3 jest obowiązana do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „*Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia*”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia;
- 5) informacje oraz oświadczenia, o których mowa w pkt. 1-4, Dyrektor szkoły załącza do akt osobowych pracownika albo dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi;

2. Weryfikacja w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym oraz Centralnym Rejestrze Orzeczeń Dyscyplinarnych:

- 1) Dyrektor Szkoły, na podstawie art. 21 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochrony małoletnich (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.) - przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi – uzyskuje informacje (poprzez samodzielne ich wygenerowanie bądź poproszenie o dostarczenie przez pracownika wygenerowanej informacji), czy dane takiej osoby są zamieszczone w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym – Rejestr z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do

których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze;

- 2) informacje, o których mowa w pkt.1, Dyrektor ds. Dydaktycznych utrwała w formie wydruku i załącza do akt osobowych pracownika albo dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi;

Rozdział XVI
Monitoring stosowania procedur – Standardy Ochrony Małoletnich
oraz zasady ich przeglądu i aktualizacji

§23

1. Przeprowadzanie skutecznego monitoringu w zakresie realizacji procedur związanych ze standardami ochrony małoletnich, ich przeglądu i aktualizacji jest istotnym zadaniem Szkoły.
2. **Osobą odpowiedzialną w Szkole za realizację procedury określonej w standardach ochrony małoletnich jest Dyrektor ds. Dydaktycznych.**
3. Osoba, o której mowa w ust. 2 monitoruje realizację przyjętych procedur standardów ochrony małoletnich, proponuje w nich zmiany oraz reaguje na sygnały o ich naruszeniu. Jest odpowiedzialny za prowadzenie Rejestru zgłoszeń zdarzeń zagrażających bezpieczeństwu małoletnich stanowiącego **załącznik nr 5** do niniejszego dokumentu.
4. Osoba, o której mowa w ust. 2 przeprowadza wśród personelu, raz na 2 lata, ankietę monitorującą poziom realizacji standardów w Szkole. Ankieta stanowi **załącznik nr 2** do niniejszego dokumentu.
5. Osoba, o której mowa w ust. 2 raz w roku szkolnym (na początku października) zleca wychowawcom klas przeprowadzenie wśród swoich uczniów ankiety (**zał. nr 6**) i sporządzenie z niej wniosków w formie pisemnej. Wnioski w formie pisemnej oraz wypełnione ankiety są przechowywane przez Dyrektora ds. Dydaktycznych wraz z dokumentacją dotyczącą Standardów Ochrony Małoletnich).
6. Przeprowadzenie ankiety ma na celu zebranie od personelu informacji w zakresie niezbędnym do aktualizacji przyjętych procedur standardów ochrony małoletnich w oparciu o ich stosowanie w praktyce i pojawiające się w związku z tym potrzeby ich uzupełnienia lub wprowadzenia istotnych zmian, a ponadto wskazanie ewentualnych naruszeń procedur.
7. Osoba, o której mowa w ust. 2 opracowuje i poddaje szczegółowej analizie wypełnione ankiety. Przygotowuje pisemny raport z przeprowadzonych czynności, który jest przechowywany razem z inną dokumentacją dotyczącą Standardów Ochrony Małoletnich.

8. Aktualizacja i ocena standardów ochrony małoletnich odbywa się nie rzadziej niż raz na 2 lata i jest realizowana przez osobę wskazaną w ust. 2 oraz dokumentowana za pomocą notatki.

Rozdział XVII

Przepisy końcowe

1. Standardy ochrony małoletnich wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Rozdział XVIII

Wykaz załączników

Załącznik nr 1 – Standardy Ochrony Małoletnich – wersja skrócona (dla uczniów)

Załącznik nr 2– Ankieta dotycząca ochrony małoletnich w Szkole dla nauczycieli

Załącznik nr 3 – Wykaz osób zapoznanych ze standardami ochrony małoletnich

Załącznik nr 4 - Karta zgłoszenia zdarzenia zagrażającego bezpieczeństwu małoletnich

Załącznik nr 5 - Rejestr zgłoszeń zdarzeń zagrażających bezpieczeństwu małoletnich

Załącznik nr 6 – Ankieta dla uczniów służąca monitorowaniu Standardów Ochrony Małoletnich

Załącznik nr 7 – Ankieta dla rodziców uczniów

Załącznik nr 8 – Oświadczenie pracownika o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich

Załącznik nr 9 – Oświadczenie rodzica o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich

Załącznik nr 10 – Oświadczenie o zachowaniu tajemnicy danych osobowych